

In de schoolbanken

Oud leert van jong en jong van oud

Door Evert Kooij

Jong geleerd is oud gedaan, maar het omgekeerde kan ook. In 2014 bedachten twee medewerksters in de ouderenzorg hoe mooi het zou zijn om jongeren les te laten geven aan nieuwsgierige senioren. Oud Geleerd Jong Gedaan was geboren. Komende maand viert OGJG haar 10-jarige bestaan.

Lezing jonge docent in een Amsterdamse bibliotheek (beeld Mila van Egmond)

OGJG is uitgegroeid tot een organisatie met een bereik van tienduizenden ouderen en een pool van meer dan honderd jongeren die online en op locatie ‘voor de klas’ staan. De beide oprichtsters geven nu leiding aan een bureau met meer dan 130 vrijwilligers en elf vaste medewerkers.

Eén van hen is Myonne Smid die vertelt hoe het mes aan twee kanten snijdt: jonge docenten doen ervaring op met lesgeven en ouderen spijkeren hun kennis bij dankzij diezelfde jongeren. “Veel activiteiten voor senioren in bijvoorbeeld verpleeghuizen zijn gericht op sport en spel en dergelijk, maar er is weinig voor wie cognitieve uitdagingen zoekt.”

Kennisoverdracht en verbinding jong en oud

Het idee om jongeren, vooral studenten, in te schakelen voor lezingen in buurthuizen, bibliotheken en andere locaties bleek een schot in de roos. “Er zijn veel jongeren die op deze manier een waardevolle bijdrage willen leveren

aan de maatschappij”, zegt Smid. “Maar ze leren er ook van: door kennis delen met een publiek met weinig voorkennis, train je een unieke vaardigheid.”

Aanvankelijk waren er nog geen online-colleges, maar rond het begin van de coronapandemie werden die aan het aanbod toegevoegd. Deze stap was een succes, sinds dat moment slaat de organisatie zijn vleugels steeds verder uit. Inmiddels is het bereik online veel groter dan de colleges op locatie. Alleen in Noord- en Zuid-Holland en Utrecht verschijnen de jongeren nog in levende lijve voor publiek. Bij elkaar biedt OGJG rond 900 colleges per jaar aan.

De doelstelling van OGJG beperkt zich niet tot kennisoverdracht, het streven is ook oud en jong met elkaar te verbinden. In een video op de website van OGJG zegt een vrouw hoe prettig ze het vindt dat ze in de colleges jonge mensen hoort spreken. “Dat (contact met jongeren) is bijna nooit vanzelfsprekend, of misschien in de winkel toevallig. Daarom is het leuk om hun perspectief te zien.”

Boeiende en leerzame gesprekken

In dezelfde video zegt student-docent Noor dat ze persoonlijk voordeel doet met haar presentaties. “Je versterkt je kwaliteiten en talenten. Ik heb gemerkt dat het mezelf erg heeft geholpen in mezelf presenteren.” Psychologiestudent Lynn noemt de interactie met senioren een waardevolle aspect van haar lessen. “Senioren brengen veel levenservaring mee en dat leidt tot boeiende en leerzame gesprekken. Dat op zich is al een goede reden om als vrijwilliger te beginnen.”

De contacten met de jonge docenten worden vooral via onderwijsinstellingen gelegd. De planning welke student bij welk onderwerp vraagt zorgvuldige voorbereiding, zegt Myonne Smid. “Het is zoeken naar een goede match. Bij de onlinecolleges ligt de nadruk op kennisoverdracht. Bij colleges voor senioren met een vorm van dementie ligt de nadruk op de sociale interacties.”

Groei niet afhankelijk van leeftijd

De ene lezing is volgens Smid meer geslaagd dan de andere, maar de kwaliteit wordt intensief bewaakt. “Elke keer wordt een presentatie beoordeeld en verwerkt in een individuele leercurve. Om met jonge vrijwilligers te werken is veel flexibiliteit nodig, het leven van studenten verandert nog wel eens. Ineens zit er weer iemand in het buitenland.”

Wie de website bezoekt ziet een waaier aan collegethema’s waarvoor senioren zich kunnen aanmelden, zowel individueel als in groepen. Het aanbod is verdeeld in vijf categorieën: geschiedenis, kunst & cultuur, filosofie & religie, psychologie & brein en rechten & politiek.

Deelnemers aan de online colleges van een uur betalen € 5,15. Wie meer wil weten van OGJG kan behalve op de [website](#) ook terecht op [Facebook](#), [Instagram](#) en [LinkedIn](#). Op al die platforms is nu veel aandacht voor de viering van het tienjarige bestaan van OGJG in het weekeinde van 24 en 25 mei in Amsterdam. Iedereen kan tickets kopen voor (een deel) van het uitgebreide programma.